

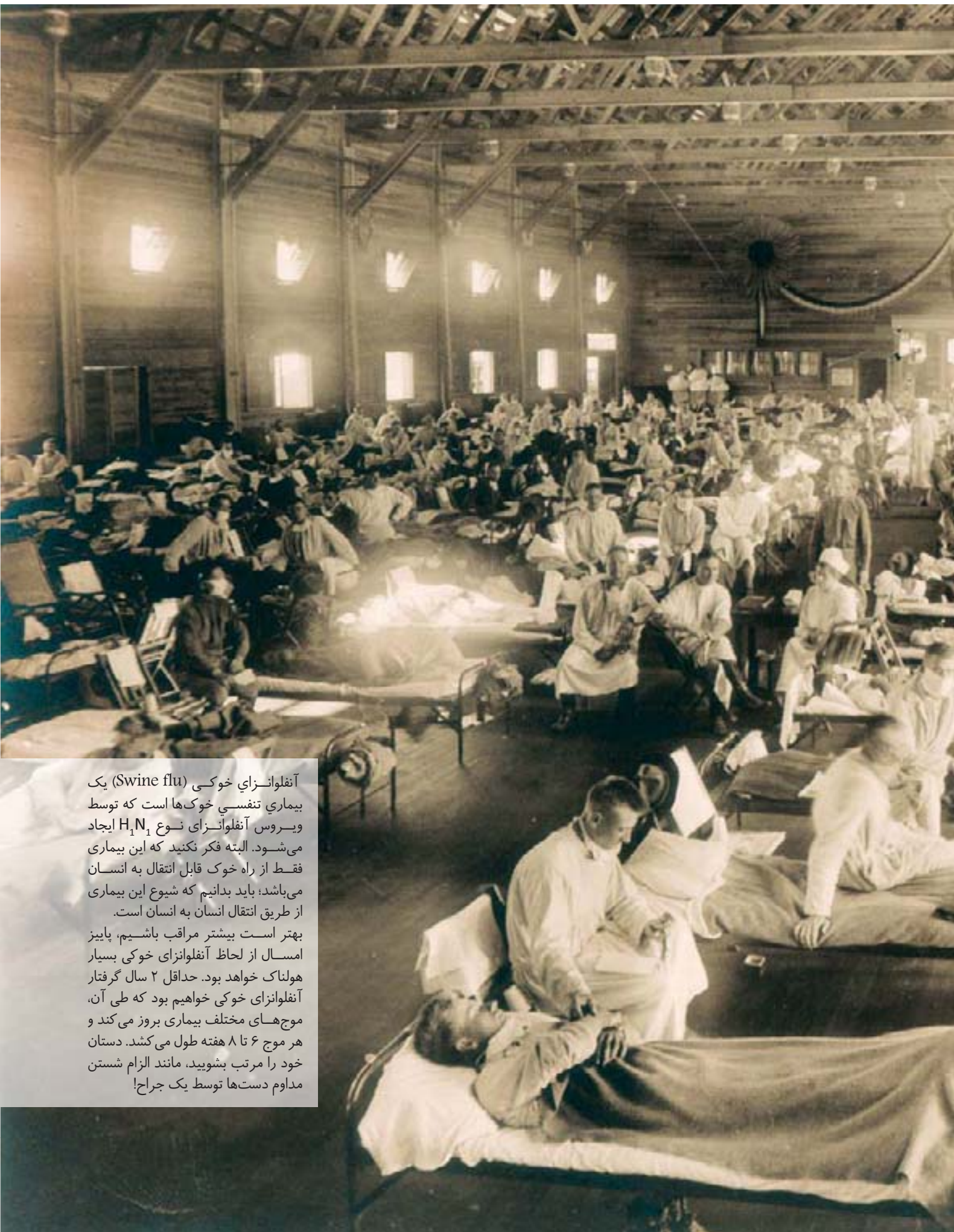
پشت پرده‌ی بیماری خوک‌ها!

قاسم صفایی نژاد

قاسم صفایی نژاد

پرونده ویژه

آنفلوآنزای خوک (Swine flu) یک بیماری تنفسی خوک‌ها است که توسط ویروس آنفلوآنزای نوع H_1N_1 ایجاد می‌شود. البته فکر نکنید که این بیماری فقط از راه خوک قابل انتقال به انسان می‌باشد؛ باید بدانیم که شیوع این بیماری از طریق انتقال انسان به انسان است. بهتر است بیشتر مراقب باشیم، پاییز امسال از لحاظ آنفلوآنزای خوک بسیار هولناک خواهد بود. حداقل ۲ سال گرفتار آنفلوآنزای خوک خواهیم بود که طی آن، موج‌های مختلف بیماری بروز می‌کند و هر موج ۶ تا ۸ هفته طول می‌کشد. دستان خود را مرتب بشوید، مانند الزام شستن مداوم دست‌ها توسط یک جراح!

تاریخچهی آنفلوآنزای خوک

بیماری آنفلوآنزای خوکی در سال ۱۹۱۸ و ۱۹۱۹ میلادی، در حالی که دنیا درگیر جنگ جهانی اول بود، برای اولین بار در جهان گزارش شد. موارد مشکوک بیماری، ابتدا در اسپانیا دیده شد ولی این ویروس به آمریکا نیز وارد شد و در آن کشور ۵۰۰ قربانی گرفت. بعد از آن تا سالها از این ویروس خبری نبود تا این که در سال ۱۹۷۶ میلادی، میان سربازان آمریکایی، نمونه‌ای از اپیدمی آنفلوآنزای خوکی مشاهده شد. ۴ نمونه عکس سینه با استفاده از اشعه‌ی ایکس از آن زمان باقی مانده که ابتدا به سینه‌پهلو را در حداقل ۴ سرباز تأیید می‌کند و یک مورد مرگ نیز در آن به ثبت رسیده است. طبق مدارک همه‌ی این بیماران قبلاً سالم بودند؛ ویروس بیماری در یک محیط کارآموزی باعث آلودگی یک سرباز شد و به نظر می‌رسد با پخش محدود در بین سربازان انتشار یافته و پس از یک ماه، بیماری ناپدید شده است.

در سال ۱۹۸۸ میلادی نیز ۲ مورد آنفلوآنزای خوکی در آمریکا کشف شد ولی این موارد همه‌گیر نشدند و فقط منجر به آلودگی چند نفر شدند که به سرعت این ویروس از بین رفت.

اما پس از آن در نخستین ساعات روز شنبه، ۵ اردیبهشت ۱۳۸۸ بود که واژه‌ی «آنفلوآنزای خوکی» به رسانه‌ها راه پیدا کرد؛ واژه‌ای که در روزهای اخیر تبدیل به سرخط اصلی اخبار شده است. این بار این ویروس مانند ۸۰ سال پیش و حتی بیشتر از آن همه‌گیر شده است. ابتدا ویروس آنفلوآنزای خوکی در مکزیک مشاهده شد و پس از آن در ایالت‌های جنوبی آمریکا، موارد مشابهی گزارش شد. تعداد کشته‌شدگان و مبتلایان این بیماری در مکزیک در فاصله‌ی کوتاهی به هزاران نفر رسید و بانک جهانی برای مقابله با این بیماری، ۲۲۵ میلیون دلار در اختیار دولت مکزیک قرار داد.

تعریف آنفلوآنزای خوکی

هر سال افراد بسیاری بر اثر بیماری‌های مختلف، جان خود را از دست می‌دهند که در این میان بیماری‌های قلبی و گوارشی و حوادث مختلف از بقیه خطرناک‌تر هستند. بیماری‌هایی نیز وجود دارند که علی‌رغم مسری بودن، به علت این که برای جان انسان‌ها کمتر خطرناک هستند، کمتر در معرض توجه جدی قرار دارند که بیماری آنفلوآنزای خوکی از این بیماری‌ها است. اما در برخی از انواع آنفلوآنزاهای مانند نوع خوکی که اخیراً در اکثر مناطق دنیا گسترش یافته است، اوضاع متفاوت است.

با گذشت زمان، میکروب‌ها و ویروس‌های بیماری‌زا در انسان، به علت تغییرات و جهش‌های ژنتیکی در مقابل داروهای موجود، مقاوم می‌شوند و حتی ممکن است یک بیماری جدید ایجاد شود. برخی از بیماری‌ها بین انسان و حیوان مشترک هستند و از هر کدام به طرف مقابل سرایت می‌کنند. این گونه بیماری‌ها به علت مسری بودن و در تماس بودن انسان و حیوان به مراتب خطرناک‌تر هستند.

بیماری آنفلوآنزا از نوع خوکی دارای ویژگی‌های یک بیماری مسری و خطرناک است که هنوز داروی مؤثری برای پیشگیری یا درمان قطعی آن وجود ندارد. بنابراین آنفلوآنزا از حالت یک بیماری معمولی با درجه خطر پایین به یک بیماری مرگبار و همه‌گیر تبدیل شده و موجب نگرانی جدی تمامی مردم، دولت‌ها و نهادهای ملی و بین‌المللی در زمینه‌ی بهداشت و سلامت شده است.

آنفلوآنزای خوکی (Swine flu) یک بیماری تنفسی خوک‌ها است که توسط ویروس آنفلوآنزای نوع H_1N_1 ایجاد می‌شود. این نوع آنفلوآنزا معمولاً در خوک‌ها بروز می‌کند و آن‌ها را به شدت بیمار می‌کند. اما به جز خوک‌ها، ممکن است مرغ‌ها و انسان‌ها نیز به این ویروس آلوده شوند. ویروس‌های

راه‌های انتقال و شیوع

آنفلوآنزای خوکی یک بیماری مجاری تنفسی است و از راه دهان و بینی منتقل می‌شود. با این وجود دانشمندان هنوز نمی‌دانند که گونه‌ی تازه‌ی H_1N_1 که از مک‌زیک شروع شد، چگونه به انسان انتقال یافته است.

ویروس آنفلوآنزای خوکی می‌تواند به‌طور مستقیم از خوک‌ها به انسان‌ها سرایت کند. آلودگی انسان با ویروس‌های آنفلوآنزای خوکی، هنگامی که انسان‌ها در کنار خوک‌ها قرار می‌گیرند، اتفاق می‌افتد.

هم‌چنین انتقال انسان به انسان آنفلوآنزای خوکی نیز می‌تواند اتفاق بیفتد. این انتقال به همان طریق آنفلوآنزای فصلی انسان‌ها است. یعنی در مجاورت‌های رو در رو و به‌وسیله‌ی سرفه کردن یا عطسه‌ی انسان‌های آلوده با ویروس آنفلوآنزا، بیماری سرایت می‌کند.

مردم با دست‌زدن به چیزهایی که با ویروس‌های آنفلوآنزای خوکی آلوده است و سپس دست‌زدن به دهانشان، ممکن است آلوده شوند.

سازمان بهداشت جهانی به تازگی بر آورد خود مبنی بر سهولت انتقال این ویروس میان انسان‌ها را منتشر کرده است. اگر با کسی در تماس هستید که سرماخوردگی دارد، با او دست ندهید و روبوسی نکنید. ویروس آنفلوآنزا در اماکن عمومی وجود دارد و تماس با سطوحی مانند دستگیره‌ی اتوبوس و صفحه کلید کامپیوتر به راحتی شما را آلوده می‌کند. اگر دستان خود را به دستگیره‌ی در یا اتوبوس زده‌اید، آن را به دهان و بینی خود نزدیک نکنید.

ویروس یادشده می‌تواند از راه مسافران به دیگر کشورها نیز منتقل شود. ضمناً بهتر است بدانید بر اساس اعلام بزرگ‌ترین مرکز پیشگیری از بیماری‌های واگیر، آنفلوآنزای خوکی از راه مواد غذایی منتقل نمی‌شود.

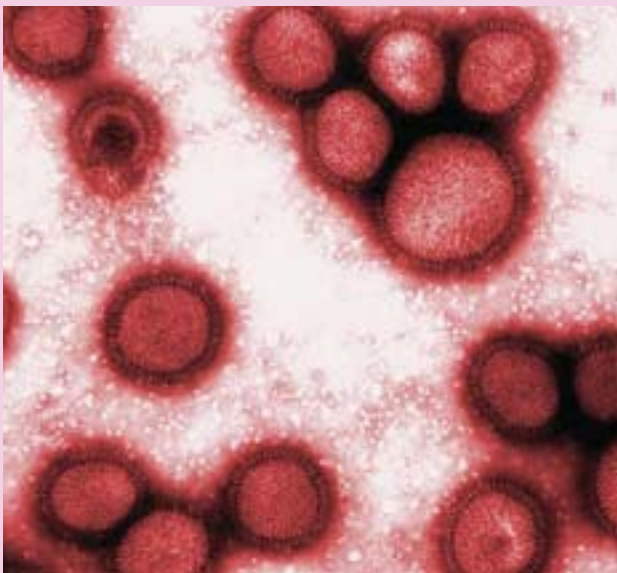
آنفلوآنزای خوکی دائماً تغییر شکل می‌دهند. البته عکس این قضیه هم می‌تواند رخ دهد؛ یعنی خوک‌ها به‌وسیله‌ی آنفلوآنزای مرغی می‌توانند آلوده شوند. اگر چه به اندازه‌ی نوع خوکی در این حیوانات، مهاجم نیست. ویروس آنفلوآنزا وقتی از خوک آلوده به خوک دیگری منتقل می‌شود، می‌تواند تغییر شکل داده و نوع رفتارش را نیز تغییر دهد. توانایی ویروس‌ها و هم‌چنین میزبانی خوک برای هر ۳ نوع آنفلوآنزای خوکی، مرغی و انسانی این خطر را ایجاد می‌کند که ویروس‌های جدید که مخلوط انواع خوک، انسان و نوع ویروس‌های آنفلوآنزای مرغی می‌باشند، پدیدار شوند. به همین دلیل در طی سال‌ها انواع متفاوت ویروس‌های آنفلوآنزای خوکی کشف شده‌اند.

اما چه چیزی ویروس کنونی را خطرناک کرده است؟

ویروس خوکی نیز مانند تمام ویروس‌های دیگر، خود را تغییر می‌دهد. اگر خوک‌های مبتلا به آنفلوآنزای خوکی هم‌زمان به آنفلوآنزای انسانی یا پرندگان نیز مبتلا باشند، این ویروس‌ها می‌توانند در بدن حیوان، ژن‌های خود را تعویض کنند. بدین ترتیب نوعی جدید از ویروس به‌وجود می‌آید که هم ژن‌های انسان و هم ژن‌های حیوان را در خود دارد. این همان اتفاقی است که در مورد ویروس کنونی افتاده است.

خطر اصلی این ویروس جدید، آشنا نبودن سیستم ایمنی بدن موجود زنده با عامل بیماری‌زا است که می‌تواند عوارض وخیمی ایجاد کند.

قدرت بیماری‌زایی این ویروس ۳ برابر ویروس آنفلوآنزای معمولی است و بیشترین شیوع آن در فصل سرد می‌باشد. انتقال آن از انسان به انسان است و معمولاً قسمت فوقانی سیستم تنفسی را درگیر می‌کند و تنها در ۱ تا ۲ درصد می‌تواند منجر به مرگ شود که دلایل آن را در ادامه خواهید خواند.

علائم و نشانه‌ها

بیشتر از ۵۰ درصد از بیماران مبتلا به کرونا ویروس، تب دارند. تب از نشانه‌های آنفلوآنزای خوک است.

مهم‌ترین راه جلوگیری از آنفلوآنزای خوک، شستن دست و رعایت بهداشت است.

تب از نشانه‌های آنفلوآنزای خوک است.

تب از نشانه‌های آنفلوآنزای خوک است.

می‌شوند. در مواردی نیز تهوع، استفراغ و اسهال نیز گزارش شده است.

چه افرادی بیشتر در معرض خطر این بیماری می‌باشند؟

۴ گروه از مردم در گروه خطر می‌باشند:

۱. افراد مسن ۶۴ سال به بالا
۲. کودکان با سن کمتر از ۵ سال
۳. زنان باردار
۴. افراد با بیماری‌های مزمن و طولانی‌مدت مانند آسم، دیابت، بیماری‌های قلبی و ریوی و کسانی که به دلایلی مثل جراحی وسیع یا شیمی درمانی، سیستم ایمنی بدن آن‌ها در شرایط مساعدی نمی‌باشد.

در عین حال با وجود آنتی‌بادی ضد این ویروس در بدن افراد میانسال، جوان و سالم و حتی در یک سوم از افراد مسن بالای ۶۰ سال، بدن آن‌ها در مقابل این ویروس محافظت می‌شود. بنابراین لازم است بدانیم بسیاری از افراد در ابتلای به این بیماری، نیازی به درمان ویژه به استثنای استراحت و اقامت ۷ روزه در منزل و استفاده از داروهای معمولی جهت تسکین درد، به اقدام دیگری نیاز ندارند؛ زیرا مکانیزم دفاعی مناسب بدن ویروس را سرکوب و نابود می‌نماید.

راه‌های تشخیص

نهفته‌ی آن یک روز است. دوره‌ی بیماری در افراد با مکانیزم دفاعی نرمال و طبیعی ۷ روز می‌باشد. ولی این دوره در کودکان، افراد مسن و زنان باردار و افراد با بیماری‌های دیگر متفاوت و طولانی‌تر است. ضمناً طی این مدت (۷ روز) شخص بیمار منبع انتقال بیماری به افراد دیگر نیز می‌باشد.

آیا ترس و اضطراب از این بیماری در تشدید علائم نقش دارد؟

قبل از این که پاسخ این سؤال را بدهیم، می‌خواهیم کمی بیشتر راجع به میزان خطرناک بودن این ویروس صحبت کنیم. آمار مرگ و میر ناشی از این بیماری، از میان بیش از ۱۰۰ هزار نفر، کمتر از ۲ درصد بوده که بیشتر این مرگ و میر هم در زمانی بوده که بسیاری از مراکز درمانی و بهداشتی هیچ‌گونه راهکار منسجم و مشخصی برای مبارزه، درمان و پیشگیری از این بیماری نداشته‌اند. در حالی که اکنون تمام مراکز درمانی دنیا، به‌خصوص در کشور عزیزمان ایران، به همت و تلاش همه‌ی گروه‌های پزشکی، درمانی و بهداشتی تمام شرایط آماده و مهیا برای مبارزه با این بیماری می‌باشد. بهتر است بدانیم که دنیای پزشکی امروز با ۸۰ سال پیش بسیار متفاوت است و با این که سرعت انتشار بیماری امسال، ۴ برابر ۸۰ سال پیش می‌باشد، اما خطرات به مراتب کمتری انسان‌ها را تهدید می‌کند. توجه داشته باشیم که ترس از بیماری باعث تشدید علائم می‌شود و سیستم ایمنی قدرتمند بدن را ضعیف می‌کند؛ پس به جای ترس بهتر است راه‌های پیشگیری از بیماری را به دقت انجام دهیم تا خطری ما را تهدید نکند.

برای تشخیص دادن آنفلوآنزای خونی عموماً نمونه‌ی تنفسی احتیاج است. یک شخص وقتی آلوده است، ویروس را به احتمال زیاد به اطراف پراکنده می‌کند. نمونه‌ها در ۴ تا ۵ روز اول بیماری باید جمع گردد. با این وجود، تعدادی از اشخاص آلوده مخصوصاً کودکان، ویروس را برای ۱۰ روز یا بیشتر ممکن است انتقال دهند.

راه‌های پیشگیری

- پزشکان در مورد این که هر فرد چگونه می‌تواند از خود و خانواده‌اش در برابر این بیماری مراقبت کند، توصیه‌هایی دارند.
- احتیاط‌های معمول برای آنفلوآنزا را انجام دهید که شامل پوشاندن جلوی دهان و بینی به هنگام عطسه و سرفه کردن با یک دستمال کاغذی است که باید پس از مصرف حتماً دور انداخته شود. به یاد داشته باشید که از عطسه کردن در کف دست به شدت خودداری کنید.
- دست‌هایتان را باید مرتب بشویید و در صورت نبودن آب و صابون از ژل پاک‌کننده استفاده کنید.
- اگر بیمار شده‌اید، در خانه بمانید.
- همان‌طور که هوشیاری در برابر آلودگی برای پیشگیری از ابتلای شما و خانواده‌تان به بیماری ضروری است، در صورتی که خود مشکوک به ابتلا به آنفلوآنزا هستید، حتماً هنگام عطسه و سرفه جلوی دهان و بینی خود را بگیرید. اگر دستمال به همراه ندارید، هنگام عطسه یا سرفه، قسمت داخلی آرنج خود را در برابر دهان و بینی بگیرید تا دستانتان آلوده نشوند.
- در مورد استفاده از ماسک برای پیشگیری از ابتلا و جلوگیری از شیوع این بیماری، شواهد علمی کافی وجود ندارد که تأیید کند که ماسک واقعاً در خارج از تأسیسات مراقبت‌های بهداشتی کاربرد دارد.
- صورت خود را لمس نکنید. دست‌های خود را از غشاهای مخاطی (چشم، دهان و بینی) دور نگه دارید؛ چون ویروس از این راه‌ها وارد بدن می‌شود.
- از افراد بیمار دوری کنید.

دوره‌ی این بیماری چقدر طول می‌کشد؟

اطلاعات نشان می‌دهد که شخص یک روز پس از ابتلا به این ویروس دچار علائم می‌شود. یعنی این ویروس پس از ابتلای شخص، در روز اول هیچ‌گونه علائمی ندارد و اصطلاحاً دوره‌ی

چگونه درمان شویم؟

ممکن است در اثر رعایت نکردن توصیه‌های پزشکان برای پیشگیری، به آنفلوآنزای خونی دچار شویم. اما وقتی بیمار شدیم هم جای نگرانی و ترس وجود ندارد. فقط کافی است که روحیه خود را حفظ کنیم و به راهکارهای درمان بیاوریم.

راهکارهای درمان

۴ داروی ضد ویروس متفاوت وجود دارد که برای استفاده در دنیا، برای معالجه‌ی آنفلوانزا، دارای پروانه هستند: آمانتادین (Amantadine)، ریمانتادین (Rimantadine)، اسلتامی‌ویر (Oseltamivir) و زانامی‌ویر (Zanamivir). اما ویروس‌های آنفلوانزای خوک که جدیداً شایع شده‌اند، به آمانتادین و ریمانتادین مقاوم هستند و فقط از ۲ داروی دیگر می‌توان استفاده کرد.

در کشور ما هم این ۲ دارو، یعنی اسلتامی‌ویر (Oseltamivir) و زانامی‌ویر (Zanamivir) که به ترتیب با نام‌های تجاری تامیفلو (Tamiflu) و رلنزا (Relenza) شناخته می‌شوند، با اشکال قرص، مایع و اسپری، تولید می‌شود. این داروها در پیشگیری مؤثر بوده و به‌خصوص با نظر پزشک معالج در موارد شدید ابتلا به بیماری نیز مصرف آن ضروری می‌باشد. این دارو شدت و دوره‌ی بیماری را کم و کوتاه می‌کند و همچنین از پیشرفت بیماری جلوگیری می‌نماید و امکان سرایت آن را به دیگران کاهش می‌دهد. پیشنهاد شده این داروها جهت پیشگیری فقط در ۴ گروه پرخطر که قبلاً ذکر شد، استفاده شود و در سایر بیماران استراحت، مصرف مایعات فراوان و اقدامات درمانی، حمایتی و مصرف مسکن‌های تجویز شده از سوی پزشک کافی می‌باشد.

داروهایی که در سال‌های گذشته برای درمان انواع قوی آنفلوانزا تولید شده‌اند، توانایی خوبی برای کمک به مبتلایان به آنفلوانزای خوک دارند. در حقیقت همه‌گیری جهانی بیماری‌هایی مانند آنفلوانزای مرغی و سارس در سال‌های گذشته، آمادگی مراجع درمانی را برای مقابله با همه‌گیری‌های جدید افزایش داده است. این در حالی است که برخی از پزشکان معتقدند که استفاده زیاد از داروهای ضدویروسی می‌تواند میکروب‌ها را به این داروها مقاوم کند.

بهترین داروی موجود و نحوه‌ی مصرف آن چگونه است؟

تامیفلو (Tamiflu) بهترین داروی موجود است که کپسول آن ۷۵ میلی‌گرم می‌باشد و در دمای ۱۵ تا ۳۰ درجه‌ی سانتی‌گراد باید نگهداری شود. نحوه‌ی مصرف برای بزرگسالان از ۱۳ سال به بالا، ۲ عدد کپسول در روز به مدت ۵ تا ۷ روز است و در کودکان از یک سال به بالا با وزن ۱۵ کیلوگرم تا ۴۰ کیلوگرم از ۳۰ میلی‌گرم تا ۷۵ میلی‌گرم می‌باشد. البته بسیاری از پزشکان ضرر این دارو را برای کودکان، بیشتر از سود آن می‌دانند. مطمئناً پزشک معالجتان، شما را بهتر راهنمایی می‌کند و ممکن است بر حسب شرایط بیماری شما، دستوراتی کمتر یا بیشتر از این داشته باشد.

آیا واکسن بیماری کشف شده است؟

آخرین اخبار حاکی از آن است که اولین واکسن مهر ماه امسال عرضه خواهد شد. گروه‌های دریافت‌کننده‌ی اولیه که در اولویت واکسیناسیون هستند، عبارتند از:

۱. زنان باردار.
۲. نگهدارنده‌ی اطفال زیر ۶ ماه (مادر یا هر فرد دیگری)؛ زیرا کودکان زیر ۶ ماه مجاز به دریافت این واکسن نمی‌باشند.
۳. پرسنل مراکز درمانی و بهداشتی.
۴. گروه سنی بین ۶ ماه تا ۲۴ سال، به علت حضور و فعالیت بیش از اندازه در عرصه‌ی اجتماع در اولویت بعدی هستند. گروه سنی ۱۹ تا ۲۴ سال به‌خاطر جنب و جوش بیش از حد، می‌تواند علاوه بر آن که بزرگ‌ترین گروه گیرنده‌ی ویروس باشند، خود مهم‌ترین منبع توزیع و انتشار بیماری به دیگران نیز باشند؛ به‌خصوص که گاهی به دلیل توان جسمی بالا، بیماری می‌تواند در آن‌ها شکل نهفته داشته باشد.
۵. افراد با بیماری زمینهای و مزمن و اشخاص بالای ۶۵ سال.
۶. کسانی که قصد مسافرت به خارج از کشور دارند.

وضعیت کودکان و نوجوانان

همان‌طور که می‌دانید بیماری آنفلوآنزای خونی در تمامی سنین شیوع یافته است. اما این بیماری به دلیل ضعف بودن سیستم ایمنی بدن کودکان و نوجوانان و همچنین افرادی که سابقه‌ی بیماری‌های حاد را دارند، کمی خطرناک‌تر است. با این‌که هیچ مدرکی وجود ندارد که اثبات کند آنفلوآنزای خونی در کودکان و نوجوانان کشنده‌تر است، اما طبق گزارش سازمان جهانی بهداشت، میزان شیوع این بیماری طبق آمار کشورهای کانادا، شیلی، ژاپن، انگلیس و آمریکا در میان افراد نوجوان ۱۲ تا ۱۷ سال بسیار بیشتر است.

برای این‌که میزان خطر و ریسک این بیماری برای نوجوانان پایین بیاید، مراقبت‌هایی از قبیل مراجعه‌ی سریع به پزشک در صورت مشاهده‌ی اولین علائم آنفلوآنزای خونی و یا بالا رفتن دمای بدن کودکان به بالاتر از ۳۸ درجه‌ی سانتی‌گراد، اکیداً توصیه شده است.

هم اگر کودکی به آنفلوآنزا مبتلا شد، باید در منزل بماند و مراقبت‌هایی همانند برخورد با سایر آنفلوآنزاهای وی صورت گیرد. یعنی باید مقدار زیادی مایعات بنوشد، در استراحت کامل به سر برد و با دستور پزشک داروهایی مصرف کند. البته مصرف آنتی‌بیوتیک‌ها برای کودکان تنها در صورتی مؤثر خواهد بود که فقط ۴۸ ساعت از شروع علائم اولیه‌ی بیماری گذشته باشد. از آنجایی‌که آنتی‌بیوتیک‌ها دارای عوارض جانبی هستند، فقط در صورت تجویز پزشک باید به کودکان داده شود.

جدی‌ترین نکاتی که همه‌ی مردم باید به آن توجه کنند

۲ نکته‌ی مهم را باید به خاطر بسپاریم:

۱. آغاز فصل سرما که خاستگاه بیماری ویروسی است. در فصل سرما هم آمادگی پذیرش ویروس در بدن زیادتر می‌شود و هم سرعت انتشار ویروس بیشتر می‌گردد.

۲. مصادف شدن فصل سرما با شروع مدارس که مطمئناً با اوج آنفلوآنزای خونی در این دوره مواجه خواهیم بود. تماس نزدیک دانش‌آموزان خردسال با یکدیگر غیرقابل اجتناب است. سازمان جهانی بهداشت و مرکز کنترل و پیشگیری بیماری‌ها هشدار می‌دهند بیشترین مبتلایان از گروه سنی کودکان و نوجوانان می‌باشند. بنابراین آیا برنامه‌ی مدون و منسجمی برای آموزش آنان توسط متولیان آموزش و پرورش و اولیای دانش‌آموزان داریم؟

برخی‌ها از تعطیلی مدارس در مهر ماه امسال می‌گویند و بعضی دیگر از آموزش نوجوانان برای کنترل این بیماری صحبت می‌کنند. اما خبر امیدوارکننده این‌که دکتر امامی رضوی، معاون سلامت وزیر بهداشت، گفته است با توافق آموزش و پرورش برای پیشگیری از شیوع آنفلوآنزای خونی، دستورالعمل‌هایی در حال تدوین است. در این دستورالعمل‌ها مشخص شده است که مثلاً تا چه تعداد ابتلا در یک کلاس، منجر به تعطیلی آن کلاس می‌شود که در این زمینه کشورهای مختلف دستورالعمل‌های مختلفی را به اجرا گذاشته‌اند.

شیوع آنفلوآنزای خوکی در ایران

طبق اعلام سازمان جهانی بهداشت، ویروس آنفلوآنزای خوکی به ۱۶۰ کشور رسیده است و هنوز در مراحل ابتدایی است. تعداد مبتلایان به این بیماری در طی ۲ سال آینده، حدود ۲ میلیارد نفر تخمین زده شده است! البته وضعیت در ایران تا به امروز، زیاد نگران کننده نبوده است.

اواخر خرداد ماه امسال بود که اولین مورد ابتلا به آنفلوآنزای خوکی در ایران تأیید شد. یک نوجوان ایرانی مقیم آمریکا که به همراه خانواده‌اش به ایران آمده بود، به هنگام ورود به کشور مورد معاینه و آزمایش قرار گرفت. پس از انجام آزمایش، آلودگی این نوجوان ۱۶ ساله به ویروس H_1N_1 قطعی تشخیص داده شد و بلافاصله درمان آغاز شد.

پس از چند هفته وزارت بهداشت از ابتلای ۲۳ نفر به آنفلوآنزای خوکی خبر داد. چند روز بعد مرگ یک خانم باردار در بندرعباس به علت آنفلوآنزای خوکی در سایت‌ها و روزنامه‌ها منتشر شد که پس از تحقیق و بررسی مشخص شد این خانم بر اثر ذات‌الریه فوت کرده است، نه آنفلوآنزای خوکی. تاکنون موردی از مرگ به علت این بیماری در ایران گزارش نشده است. طبق آخرین اعلام رسمی در کشورمان ۲۳۸ نفر به این ویروس مبتلا شده‌اند که ۵۳ درصد از مبتلایان به این بیماری از سفر حج به کشور بازگشته‌اند و یا کسانی هستند که در تماس با زائرین از حج برگشته بوده‌اند.

شنیده‌ها از

در بسیاری از فرودگاه‌های جهان مسافران از زیر دروازه‌های حساس به دمای بدن عبور می‌کنند تا هرگونه مورد مشکوکی به‌دقت بررسی شود. در این میان سود کلانی نصیب کارخانه‌های ماسک‌سازی تایوان شده است که با استخدام نیروی کار اضافی، تولید خود را افزایش داده‌اند. در شهر مکزیکوسیتی شیوع این بیماری چهره‌ی زندگی را کاملاً تغییر داده است. رستوران‌های مکزیکی به حالت تعطیلی درآمده‌اند و عدم بازگشایی مدرسه‌ها موجب شده مادران با کودکانشان در محیط کار حاضر شوند. قیمت آب و مواد غذایی اصلی به‌شدت افزایش یافته و مردم معتقدند فروشندگان، پول ترس از مرگ را روی قیمت کالاهایشان کشیده‌اند. صابون در فروشگاه‌های این کشور تنها در صورت خرید چند قلم جنس دیگر به مشتریان عرضه می‌شود. خانواده‌های مکزیکی داروی زیادی انبار می‌کنند تا در صورت ابتلای اعضای خانواده، بتوانند جان او را حفظ کنند. پلیس تاکنون ۱۳

اقدامات ایران برای مقابله با آنفلوآنزای خوکی

از کشورها از این داروها برای پیشگیری از این بیماری استفاده کرده‌اند و هم‌اکنون با بحران مقاومت به دارو مواجه شده‌اند؛ از این رو تأکید ما بر مصرف دارو تحت پروتکل درمانی است. البته داروی رده سومی به نام «رلنزا» هم به مقادیر مورد نیاز سفارش داده شده است.» اقدامات دیگری از قبیل آماده‌سازی سیستم بهداشتی - درمانی، تخت‌های مراقبت ویژه و اتاق‌های ایزوله نیز برای بیماران احتمالی آنفلوآنزای خوکی در کشور در نظر گرفته شده است. هم‌چنین شورای معاونان وزارت بهداشت در جلسه‌ای با حضور وزیر بهداشت تصویب کرد تا

ظروف خود را مشترکاً استفاده نکنند. در این میان اقدامات وزارت بهداشت کشور ما درخور تحسین است. کشور ما از معدود کشورهایی است که ماده‌ی اولیه‌ی داروی مؤثر بر آنفلوآنزای خوکی را در داخل تولید می‌کند. هزینه‌ی تمام شده‌ی این دارو یک سوم نوع وارداتی آن است. البته وزیر بهداشت اعلام کرده است که: «برخی

کشورها و سازمان‌های ملی و بین‌المللی، به‌ویژه در زمینه‌ی بهداشت، در ماه‌های اخیر تلاش‌های بسیاری برای مقابله با این بیماری به‌صورت پیشگیری افراد سالم و درمان افراد مبتلا به این بیماری انجام داده‌اند. در برخی از کشورها مدارس، موزه‌ها و کتابخانه‌ها بسته شده‌اند و به مردم توصیه شده است با یکدیگر دست ندهند و

آنفلوانزای خوکی

نفر را به جرم ایجاد بازار سیاه ماسک‌های بهداشتی دستگیر و حزب سبز این کشور، از این بیماری به عنوان ابزار انتخاباتی استفاده کرده است. مردم آمریکا که پیش از شیوع این بیماری نیز درگیر بحران بودند با ترسی جدی‌تر از ورشکستگی و بی‌خانمانی روبه‌رو شدند. به دنبال اظهارات وزیر بهداشت رژیم صهیونیستی مبنی بر حرام بودن خوک برای یهودی‌ها و پیشنهاد وی برای تغییر نام این بیماری به آنفلوانزای مکزیکی، سفیر مکزیک از این کشور شکایت کرد. اما آمریکایی‌ها به بهانه‌ی حفاظت از خوک‌ها از این پیشنهاد طرفداری کردند. این در حالی است که نه‌تنها ۴ هزار مدرسه در این کشور تعطیل شدند بلکه نگرانی‌ها درباره ابتلای رییس‌جمهور این کشور بالا گرفته است! زیرا او با تنها چند روز پیش از اعلام دولتی شیوع آنفلوانزای خوکی از سفر مکزیک بازگشته بود. اگرچه مقامات کاخ سفید از سلامت وی خبر دادند اما یکی از همراهان او با در سفر مکزیک تحت مداوا است!

همایشی با عنوان آنفلوانزای خوکی در انستیتو پاستور ایران برگزار شد. دکتر گویا، رییس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیردار وزارت بهداشت، در این همایش اعلام کرد طبق برآوردها طی ۲ سال، احتمالاً حدود ۱۰ میلیون و ۵۰۰ هزار تا ۲۴ میلیون نفر در کشورمان به این نوع آنفلوانزا مبتلا می‌شوند که از این تعداد ۵۲۵ هزار تا ۱ میلیون و ۲۲۵ هزار نفر نیاز به بستری دارند و برآورد می‌شود حدود ۱۰۵ هزار تا ۲۴۵ هزار نفر جان خود را از دست بدهند.

دلیلی ندارد برای وقوع پاندمی (بیماری مسری جهانی) منتظر زمستان باشیم. در مجموع دیرترین زمان بروز پاندمی در پاییز خواهد بود اما در زمان پاندمی این بیماری، حدود ۹۸ درصد افراد بیمار، خدمات بهداشتی درمانی را از خارج از بیمارستان‌ها دریافت خواهند کرد و پیش‌بینی می‌شود حدود ۵ درصد مبتلایان نیاز به بستری داشته باشند. همچنین حدود ۱ تا ۲ درصد کل افراد مبتلا فوت خواهند کرد و این در حالی است که این عدد بسته به شدت بیماری و ارائه‌ی خدمات متغیر خواهد بود.

شایع‌ترین عارضه‌ی آنفلوانزای خوکی ذات‌الریه است. به این منظور موارد ذات‌الریه را در تمام بیمارستان‌های کشور بررسی می‌کنیم. از طرف دیگر مواردی در دنیا که به علت آنفلوانزای خوکی جان خود را از دست داده‌اند، بیشتر با نارسایی شدید تنفسی و نارسایی کلیوی و شوک جان خود را از دست داده‌اند. همچنین اکثریت موارد شدید این بیماری در گروه‌های خاص از جمله افراد دارای بیماری‌های زمینه‌ای بوده است.

ویروس آنفلوانزای خوکی در کشور، نسبت به تشدید کنترل مسافران ورودی از فرودگاه‌ها و مرزهای زمینی اقدام کرده است. این وزارتخانه با ایجاد واحد قرنطینه در فرودگاه‌های بین‌المللی و همچنین مرزهای کشور، تلاش کرده نسبت به شناسایی مسافران مبتلا به این بیماری تدابیر لازم را بیاندیشد.

و به رسانه‌ها، دانشگاه‌های علوم پزشکی و سایر دستگاه‌های مرتبط ابلاغ شد؛ ضمن این که دستورالعمل گنجانیدن این آموزش‌ها در دوره‌های آموزش مداوم پزشکان تصویب شد. وزارت بهداشت پس از اطلاع‌رسانی درباره‌ی این بیماری به علما و مراجع تقلید، از آنان درباره‌ی حج امسال و محدودیت‌های لازم از جمله استفاده از ماسک در زمان احرام استفتا کرد. فعلاً تصمیم گرفته شد که حج عمره‌ی ماه رمضان به دلیل ازدحام بیش از حد جمعیت و همچنین طولانی‌تر بودن مدت زمان اقامت زائران برگزار نشود. وزارت بهداشت برای پیشگیری از شیوع

اقدامات لازم برای خرید، ذخیره و تولید داروی آنفلوانزا در کشور با ورود مواد اولیه و فرمولاسیون آن در کشور انجام شود تا برای بدترین وضع ممکن نیز آمادگی برای تأمین دارو در کشور باشد. در این جلسه مصوب شد که با توجه به خطر شیوع بیشتر این بیماری در فصل سرما، وزارت بهداشت با همکاری سایر دستگاه‌ها، دستورالعمل کنترل این بیماری در اماکن پر تردد مثل مترو، اتوبوس، مسابقات ورزشی و نیز دستورالعمل تعطیل شدن احتمالی مدارس و اماکن آموزشی را تدوین کند. همچنین دستورالعمل آموزش مردم و جامعه‌ی پزشکی برای کنترل این بیماری تصویب

منابع:
سایت وزارت بهداشت
سایت پزشکان بدون مرز